

PRZEDMIOT: ZDROWIE PUBLICZNE**I. Informacje ogólne**

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Pielęgniarstwa
Nazwa przedmiotu	Zdrowie Publiczne
Kod przedmiotu	1ZP
Język wykładowy	polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	I stopnia
Rok studiów	I
Semestr	I - Zimowy
Formy kształcenia/Liczba godzin	Wykłady – 35 godzin Ćwiczenia – 25 godzin Samokształcenie -15 godzin
Liczba punktów ECTS	3 ECTS
Imiona i nazwiska wykładowców	dr n. społ. Anna Bednarczyk dr n. o zdr. Maria Florkiewicz-Daniel
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	pielęgniarstwo
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	Wymagania wstępne: Przed przystąpieniem do modułu student posiada wiedzę z zakresu: biologii na poziomie szkoły ponadpodstawowej.
Opis przedmiotu	Zdrowie publiczne jest częścią ochrony zdrowia ukierunkowaną na zdrowie zbiorowości, której celem jest zapewnienie lub przywracanie zdrowia jednostkom. Jest szeroką dziedziną wiedzy i praktyki, w której spotykają się różne dyscypliny naukowe reprezentowane przez przedstawicieli różnych profesji i specjalności. Zdrowie publiczne obejmuje szeroki zakres działań wieloprofesjonalnych i wielodyscyplinarnych, dotyczących wszystkich aspektów zdrowia ludzi i ukierunkowanych na jego umacnianie. Znajomość problemów zdrowia publicznego zarówno w wymiarze teoretycznym, jak i praktycznym, jest niezbędna każdemu studentowi, który w przyszłości zamierza pracować na stanowisku

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z rozwojem i przemianami zachodzącymi w zdrowiu publicznym i jego strukturach
C2	Zapoznanie studenta z problemami zdrowotnymi jednostki, populacji, społeczeństwa w zakresie uwarunkowań zdrowotnych i założeń polityki zdrowotnej
C3	Kształtowanie umiejętności przygotowania, przeprowadzenia oceny jakości usług zdrowotnych oraz planowania działań mających na celu poprawę zdrowia społeczeństwa
C4	Przygotowanie studenta do podejmowania decyzji w różnych miejscach systemu opieki zdrowotnej na rzecz zdrowia publicznego oraz współpracy w zespole interdyscyplinarnym
C5	Wskazanie roli pielęgniarki w środowisku społecznym, rodzinnym, zawodowym, nauczania i wychowania

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności dla przedmiotu

Efekt uczenia się	Treść efektu uczenia się dla przedmiotu	Odniesienie do celów
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:		
B.W20	zadania z zakresu zdrowia publicznego	C1
B.W21	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego w Polsce i na świecie	C1, C2
B.W 22	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby	C1, C2
B.W 23	klasyfikacja czynników warunkujących zdrowie w ujęciu istoty profilaktyki i prewencji chorób	C2
B.W 24	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej i na świecie	C2, C3
B.W 25	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy ze szczególnym uwzględnieniem pracowników ochrony zdrowia	C1,C2, C5
B.W 26	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF), klasyfikacja diagnoz pielęgniarskich (ICNP i NANDA)	C1, C2, C4
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
B.U2	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;	C2, C5
B.U11	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców	C3,C4, C5
B.U13	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych	C1,C4, C5
B.U14	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania	C1, C2

B.U15	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF)	C2
W zakresie kompetencji społecznych (absolwent jest gotów do:)		
O.K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	C1, C2, C3, C4, C5
O.K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	C1, C2, C3, C4, C5
O.K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	C1, C2, C3, C4, C5
O.K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	C1, C2, C3, C4, C5
O.K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych	C1, C2, C3, C4, C5

Treści programowe

Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów kształcenia przedmiotowych
Wykłady:		
TP1-2-3	Wprowadzenie do przedmiotu: - zapoznanie się ze studentami - poinformowanie studentów o przebiegu kształcenia, - podanie spisu literatury Zakres i zadania zdrowia publicznego: definicje promocji zdrowia i zachowań zdrowotnych, podział zachowań zdrowotnych Definicje: zdrowie, zdrowie publiczne, prewencja, profilaktyka. Kryteria i ocena zdrowia. Zdrowie publiczne w dziejach historii i współcześnie - systemowa koncepcja ochrony zdrowia w Polsce i na świecie.	B.W20, B.W21, B.W22, B.W23
TP4-5-6	Czynniki warunkujące zdrowie Profilaktyka i prewencja chorób – cele, zadania, formy Podział działań profilaktycznych wg. Stefana Kleczkowskiego. Edukacja zdrowotna Wychowanie zdrowotne wg Macieja Demela.	B.W20, B.W22, B.W23, B.W25
TP7-8-9	Metody epidemiologiczno-statystyczne w badaniach zdrowia publicznego Zdrowie i mierniki jego oceny Epidemiologiczne metody badawcze Narzędzia badawcze Współczynniki i metody statystyczne	B.W20

TP10-11-12	Systemy opieki zdrowotnej – cele i zadania. Kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego Źródła finansowania opieki zdrowotnej Zdrowie publiczne w polityce zdrowotnej państwa Metody oceny zdrowia publicznego i wskaźniki zdrowotne	B.W20, B.W21, B.W24
TP13-14-15	Jakość w opiece zdrowotnej. Metody i narzędzia wykorzystywane w zarządzaniu jakością: Koło Deminga, Benchmarking, Just in Time, Reengineering, Six Sigma. Systemy zapewnienia, monitorowania i zarządzania jakością stosowane w opiece zdrowotnej: Akredytacja, certyfikacja ISO, TQM.	B.W24, B.W26, B.U14
TP16-17-18	Zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Podmioty lecznicze. Działalność lecznicza: Pojęcia, rodzaje podmiotów leczniczych, formy i zasady prowadzenia działalności leczniczej. Potrzeby zdrowotne ludności: rodzaje potrzeb, mapy potrzeb, teleporada. Konflikty w służbie zdrowia wg Katza i Kahna.	B.W24, B.U14
TP19-20-21	Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych w Polsce. Zadania władz publicznych. Warunki udzielania, zakres, zasady i realizacja świadczeń opieki zdrowotnej. Narodowy Fundusz Zdrowia.	B.W20, B.W24, B.U14
TP22-23-24	Współczesne zagrożenia zdrowotne Czynniki ryzyka chorób układu krążenia Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne: - chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), - procedur medycznych (ICD-9), - funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF).	B.W20, B.W22, B.W23, B.W24, B.W25, B.W26, B.U2, B.U13, B.U15.
TP25-26-27	Medycyna pracy - rodzaje badań, choroby zawodowe i parazawodowe – orzecznictwo. Zagrożenia ekologiczne i zdrowotne w środowisku wychowania, nauczania oraz domowym.	B.W20, B.W22, B.W25.
TP28-29-30	Stan zdrowia dzieci i młodzieży szkolnej: Choroby zakaźne wieku dziecięcego Szczepienia ochronne Główne problemy zdrowotne wieku dziecięcego i w okresie adolescencji Zachowania zdrowotne i ryzykowne dla zdrowia dzieci i młodzieży Opieka zdrowotna nad uczniami Edukacja zdrowotna dzieci i młodzieży	B.W20, B.W22, B.W23, B.W25.
TP31-32-32	Problemy socjotypowe i zdrowotne ludzi starszych Gerontologia: problemy starzenia się i starości	B.W20, B.W21, B.W22, B.W23,

	człowieka, teorie procesu starzenia, kierunki pomocy i opieki geriatryczne, przemoc wobec osób starszych, kierunki pomocy i opieki geriatrycznej.	B.W24, B.W25.
TP34-35	Ochrona zdrowia psychicznego Organizacja opieki psychiatrycznej Epidemiologia zaburzeń psychicznych	B.W20, B.W22, B.W23, B.W25.
Ćwiczenia:		
TP1-2-3	Podstawowe pojęcia z zakresu epidemiologii Wybrane choroby zakaźne (wirusowe zapalenie wątroby, Covid-19) Mierniki i wskaźniki zdrowotne. Badania skryningowe /przesiewowe	B.U2, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP4-5	Żywnienie i żywność: - zdrowe odżywianie – składniki odżywcze, „pierwiastki życia” - zanieczyszczenia żywności - naturalne substancje toksyczne w żywności - zanieczyszczenia mikrobiologiczne żywności	B.U2, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP6-7	Zagrożenia środowiska – formy przeciwdziałania zagrożeniom. Wpływ czynników meteorologicznych Wpływ zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby na organizm człowieka Zagrożenia ze strony środowiska przemysłowego	B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP8-9	Problemy demograficzne ludności świata: rozmieszczenie ludności migracje, wędrownictwo i uchodźstwo, problemy polityczne, długość życia ludzkiego, liczebność rodzin, rynek pracy.	B.U2, B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP10-11	Zagrożenia zdrowia ludzkości: nikotynizm, alkoholizm, narkomania. Leczenie uzależnień.	B.U2, B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP12-13	Analiza chorób cywilizacyjnych (choroby układu krążenia, astma, alergie, udary, cukrzyca, POCHP, gruźlica, nowotwory, SARS).	B.U2, B.U11, B.U13, B.U15, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP14-15	Szpitalnictwo: 1. Rodzaje szpitali - kliniczne - psychiatryczny - polowy - uzdrowiskowe - tymczasowe Leczenie szpitalne i ambulatoryjna opieka specjalistyczna.	B.U2, B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP16-17	Lecznictwo sanatoryjne w Polsce: - Medycyna uzdrowiskowa - profile lecznicze uzdrowisk - miejscowości uzdrowiskowe w Polsce	B.U2, B.U11, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP18-19	Publiczna służba krwi: - jednostki organizacyjne	B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7

	przepisy prawne - dawcy krwi - krwiolecznictwo	
TP20-21	Ratownictwo medyczne. Systemy ratownictwa w Polsce i na świecie.	B.U2, B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP22-23	Państwowa Inspekcja Sanitarna	B.U2, B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP24-25	Wybrane zagadnienia zdrowia publicznego. Organy i instytucje administracji publicznej. odpowiedzialne za realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia.	B.U2, B.U11, B.U13, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
Samokształcenie: Tematyka do samodzielnego przygotowania.		
TP1-15	Student, przygotuje w oparciu o wiedzę zdobytą w trakcie wykładów: <u>Zadanie</u> – Skrining proponowanej polityki zdrowotnej dla wybranej grupy społecznej na dowolny temat (prewencja chorób).	B.U2, B.U11, B.U13, B.U14, B.U15, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Efekty uczenia się
TP1 – TP35 (wykłady)	Wykład informacyjny połączony z dyskusją.	BW20, BW21, BW22, B.W23, B.W24, B.W25, B.W26
TP1 – TP25 (ćwiczenia)	Instruktaż, ćwiczenia utrwalające, analiza podanych źródeł, praca w grupach.	B.U2, B.U11, B.U13, B.U14, B.U15, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP1-15 (samokształcenie)	Praca indywidualna studenta oparta na konsultacjach z prowadzącym przedmiot.	BW20, BW21, BW22, B.W23, B.W24, B.W25, B.W26. B.U2, B.U11, B.U13, B.U14, B.U15, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
Środki dydaktyczne ✓ Komputer ✓ Rzutnik multimedialny ✓ Prezentacje tematyczne ✓ Opisy sytuacji dydaktycznych ✓ Gry i zabawy dydaktyczne		
Metody i kryteria oceniania		
Treści programowe	Metody oceniania osiągnięć studenta/metody weryfikacji efektów kształcenia	Odniesienie do efektów uczenia się:
TP1 – TP35 (wykłady)	Zaliczenie pisemne w sesji zimowej – esej zawierający wiedzę z poszczególnych wykładów na temat: wymień trzy najważniejsze czynniki determinujące zdrowie jednostki, grupy, społeczeństwa; wybór uzasadnij, obecność na wykładach.	BW20, BW21, BW22, B.W23, B.W24, B.W25, B.W26
TP1 – TP25	Opracowanie podanych tematów, obecność,	B.U2, B.U11, B.U13,

(ćwiczenia)	egzamin pisemny. Skala ocen: 100% - ocena bardzo dobra 80-90% - ocena dobra 60 -70 % - ocena dostateczna poniżej 60% - brak zaliczenia	B.U14, B.U15, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP1-15 (samokształcenie)	Prezentacja multimedialna dotycząca wybranego uzależnienia (objawów, profilaktyki, możliwości korzystania z pomocy instytucji)	B.W23, B.U2, B.U11, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7
TP1-15 (samokształcenie)	Przygotowanie podanych zadań: w formie broszurki/ulotki/scenariusza.	BW20, BW21, BW22, B.W23, B.W24, B.W25, B.W26. B.U2, B.U11, B.U13, B.U14, B.U15, O.K3, O.K4, O.K5, O.K6, O.K7

Zalecana lista lektur/lektury obowiązkowe

Literatura podstawowa (obowiązująca):

1. Sygit M.: Zdrowie publiczne. Wydanie 3. Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2023.
2. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2014.
3. Kulik T.B., Latałski M. (red): Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002.

Literatura uzupełniająca:

1. Kautsch M.: Zarządzanie w opiece zdrowotnej. Nowe wyzwania. Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2010.
2. Karski J.B. (red.): Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo CeDeWu.pl, Warszawa 2023.
3. Jethon Z., Grzybowski A.: Medycyna zapobiegawcza i środowiskowa. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2000.

Aktualne czasopisma naukowe o tematyce zdrowia publicznego (np. Hygeia Public Health, Polish Journal of Public Health)

Punkty ECTS (1 pkt - 25-35 godz. pracy studenta)	
Godziny kontaktowe	60
Samokształcenie	15
Razem	75